

Elevernes studie- og karrierespæktiv

Vejledning til lov og bekendtgørelse

- Lov om de gymnasiale uddannelser § 6 og § 29, stk. 2

*Børne- og Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Gymnasiekontoret, august 2019*

Indholdsfortegnelse

1.	Elevernes studie- og karrierespæktiv	2
2.	Kompetenceområder.....	2
3.	Organisering	2
3.1.	Grundforløbet på htx, hhx og stx	2
3.2.	Studieretningsforløbet på htx, hhx og stx	3
3.3.	Professionsorienteret hf	3
3.4.	Tilrettelæggelse	3

1. Elevernes studie- og karrierespæktiv

Studie- og karrierespæktivet indeholder de aktiviteter, hvor eleverne bliver orienteret om og arbejder med valg i forbindelse med uddannelse samt fremtidig karriere og erhverv. Dette vil sige den tid, hvor eleverne deltager i forskellige former for præsentationer af og refleksioner over, hvad deres uddannelse og valgte fag kan give af uddannelses- og erhvervsmuligheder efterfølgende.

2. Kompetenceområder

Elevernes arbejde med studie- og karrierespæktivet er nært forbundet med arbejdet i fagene, i flerfaglige forløb og i øvrige aktiviteter, som er organiseret af institutionen til styrkelse af elevernes viden om og forståelse for fagenes rolle i videreuddannelse og erhverv.

Gennem arbejdet med de faglige mål samt fagenes kernestof og supplerende stof opnår eleverne viden om og erfaringer med fagenes anvendelse i videregående uddannelser, erhverv og øvrigt samfundsliv. På baggrund heraf kan eleverne reflektere over deres egne muligheder og interesser i forhold til videre studier og mulige senere arbejdsområder og erhverv.

Arbejdet med studie- og karrierespæktivet rummer således et dannelsespæktiv, idet det bidrager til elevernes udvikling af personlig myndighed og deres evne til at forholde sig reflekterende og ansvarligt til deres egen udvikling samt til deres omverden.

Arbejdet med studie- og karrierespæktivet styrker elevernes studiekompetence, idet det modner deres evne til at håndtere de mange valgsituationer, som de møder igennem gymnasiet og efterfølgende.

Karrierespæktivet rummer således helt overordnet tre dimensioner:

- viden om fag, uddannelse og erhverv
- viden om valg og valgprocesser og deres konsekvenser
- individuelle refleksioner om evner og interesser, muligheder og begrænsninger.

3. Organisering

3.1. Grundforløbet på htx, hhx og stx

I grundforløbet udgøres arbejdet med elevernes studie- og karrierespæktiv af den tid, som eleverne bruger til i samarbejde med lærere og studievejleder at forholde sig til endeligt valg af ungdomsuddannelse og valg af studieretning. I grundforløbsfagene kan eleverne præsenteres for, hvilke erhverv og uddannelser en specialisering i de forskellige fag, herunder særligt studieretningsfagene, lægger op til. Desuden opfordres til, at eleverne i evalueringssamtalen i grundforløbet reflekterer over egne styrker og svagheder samt erfaringer med tidligere valg i forbindelse med fag og faglige aktiviteter.

Udgangspunktet er, at eleven skal styrkes i at træffe et fagligt baseret valg af studieretning, og at institutionen skal understøtte dette. Det er således op til den enkelte institution at fastlægge, hvordan forløbet frem mod valg af studieretning afvikles, herunder hvilke orienteringer og samtaler eleverne skal modtage udover den obligatoriske evalueringssamtale, og hvordan valgprocessen i øvrigt understøttes.

3.2. Studieretningsforløbet på htx, hhx og stx

Studie- og karrierespæktivet har sit udgangspunkt i fagene og kan understøttes af opgaver, hvor eleverne skal løse virkelighedsnære problemer i relation til institutioner og interessenter, eller hvor eleverne på anden måde bruger deres faglige viden i praksis. Dermed skabes mulighed for mere dynamiske arbejdsformer, hvor undervisning, vejledning og løbende evaluering bidrager til, at eleven får indsigt i, hvilke uddannelser, job og karrierer en specialisering i faget lægger op til.

Samtidig er det vigtigt at vise eleverne, at faglig fordybelse i et fag ofte vil kunne bruges i mange sammenhænge, der rækker ud over faget selv. Således kan de forskellige fag bidrage til at gøre eleverne bevidste om, at stærke kunstneriske, humanistiske, naturvidenskabelige, samfundsfaglige, teknologiske, merkantile og sproglige kompetencer rummer et bredt studie- og karrierespæktiv, der rækker ud over det enkelte fag.

Det er skolens opgave at sikre en proces i samarbejde mellem skolens ledelse, lærere og Studievalg om at understøtte elevernes viden om fag, uddannelse og erhverv. Udover den almindelige undervisning kan der indgå arrangementer som karrieredage og deltagelse i åbent hus på videregående uddannelser. Ved foredrag og lignende på skolen kan det anbefales, at også oplægsholderens karriere og karrierevalg indgår.

3.3. Professionsorienteret hf

Studie- og karrierespæktivet er på hf-uddannelsen særligt rettet mod uddannelserne på erhvervsakademierne og professionshøjskolerne i overensstemmelse med uddannelsens særlige professionsorientering. Arbejdet med studie- og karrierespæktiver er forankret i de enkelte fag, faggrupperne, fagpakkefagene og projekt- og praktikperioderne.

Karrierespæktivet kan i fagene understøttes af opgaver, hvor eleverne skal løse virkelighedsnære problemer i relation til institutioner og interessenter, eller hvor eleverne på anden måde bruger deres faglige viden i praksis. Dette kan være særligt relevant i det flerfaglige arbejde i faggrupperne og i fagene i fagpakken på 3. og 4. semester, hvor der i samarbejde med forskellige uddannelsesinstitutioner fx erhvervsakademier og professionshøjskoler gennemføres et projekt- og praktikforløb i tilknytning til fagpakken. Projekt- og praktikperioder har således særligt fokus på studie- og karrierespæktivet og skal bruges til faglig fordybelse, hvor eleverne skal løse konkrete og virkelighedsnære problemstillinger indenfor det valgte fagområde gennem en kombination af praktiske udadrettede aktiviteter, fx feltarbejde, og i den faglige undervisning.

Det er skolens opgave at sikre en proces i samarbejde mellem skolens ledelse, lærere og Studievalg om at understøtte elevernes viden om fag, uddannelse og erhverv.

3.4. Tilrettelæggelse

Institutionen kan i planlægningen af den individuelle timepulje tage hensyn til elevernes ønsker om at afprøve deres faglighed i samarbejde med videregående uddannelser og erhverv.

Tilrettelæggelsen af arbejdet med elevernes studie- og karrierespæktiv skal have et overordnet fokus på, at eleven udvikler sig fra elev til studerende og opnår evne til at arbejde selvstændigt med fagenes stofområder. Institutionens leder kan med fordel sikre, at studieplanen indeholder faglige aktiviteter, der understøtter de tre elementer af studie- og karrierespæktivet hos eleverne. Der er ikke krav om en helt individuelt tilpasset model for elevens arbejde med karriereaktiviteter. Det anbefales, at skolen understøtter, at eleverne arbejder med og reflekterer over studie- og erhvervsvalg både skriftligt og mundtligt.

Det kan være en god ide, at studie- og karrierespørgsmålene har et generelt sigte i starten af studieretningsforløbet og undervejs drejes over mod et større fokus på det faktiske valg, eleven står med efter studentereksamen.